

УДК 7.012.23: 004.4''236: 37.018.43:(4/8)

ТИПОЛОГІЯ ОСВІТНІХ САЙТІВ

КУРЦЕВА Олена

Харківська держана академія дизайну і мистецтв, Харків, Україна
1elcold1@gmail.com

Надано результати дослідження освітніх сайтів як об'єктів веб-дизайну. Проаналізовано стилістичні і технологічні особливості обраних для вивчення українських освітніх ресурсів, а саме: EdEra, Prometheus, Beehiveor, WiseCow, ВУМ. Показано, яким чином особливості художнього рішення пов'язані з функціональними завданнями сайтів. Результатом проведеного дослідження стала типологія освітніх сайтів.

Ключові слова: освітній сайт, цифрове навчання, дистанційне навчання, стиль, прийом, технологія, веб-дизайн.

ВСТУП

У сучасному світі найпотужнішу роль у забезпеченні безперервності здобуття знань відіграє веб-освіта. Інтернет-технології, такі як освітні сайти та портали, здатні вирішувати це завдання, оскільки допомагають в отриманні необхідної інформації та здійснюють її фільтрацію і локалізацію.

Однією із проблем розвитку цього сегменту інтернету, як і веб-дизайну в цілому, є питання щодо балансу креативності і зручності користування сайтом (юзабіліті). Дискусії, що точаться навколо цієї теми, вказують на її вагомість. Для сучасного українського сегменту інтернету вона тим більше є актуальною внаслідок того, що освітні сайти та портали стають все більш затребуваними як через особливості розвитку суспільства, так і в зв'язку з масштабами пандемії COVID-19, що формує нові умови життя і навчання.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Сучасна тенденція розвитку веб-дизайну полягає у тому, що юзабіліті і контент переважає над креативними завданнями рішення сайту. Розуміння завдань сайту полягає, передовсім, в площині функціональності, що на думку деяких дослідників, зокрема І. Сапожнікова, для освітніх сайтів є цілком логічним [1]. Стосовно сайтів такого типу важливим є слідування принципу ієрархічності, на чому наголошує, зокрема, Л. Врублевські [2]. За спостереженням І. Сапожнікова, освітні портали з нестандартним дизайном і структурою викликають у споживача труднощі при навігації, внаслідок чого знижується їх відвідуваність [1].

Не заперечуючи важливість юзабіліті, не менш значущою, на нашу думку, є креативна складова сайту, підтвердженням чому виступає історія розвитку дизайну. Досягнення балансу креативності, унікальності і функціональності є метою веб-дизайну як інструменту, що не тільки відповідає

запитам суспільства, але і формує, всебічно розвиває його представників. На цьому наголошує у своєму дослідженні Д. Бородаєв [3]. Б. Мюллер та Ф. Рауш [4] також наголошують на одноманітності сайтів як на проблемі, що заслуговує на увагу дослідників і дизайнерів. В контексті цієї дискусії важливо розглянути ситуацію з освітніми сайтами та порталами в українському сегменті інтернету з метою виявлення пануючих тенденцій розвитку. Результатом дослідження має бути типологія освітніх сайтів, побудована шляхом стилістичного аналізу матеріалу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Для аналізу було обрано наступні українські освітні ресурси: EdEra, Prometheus, Beehiveor, WiseCow та ВУМ. Методологічний інструментарій було сформовано з урахуванням здобутків Д. Бородаєва, Е.Фірсова, Є. Смирнова [5].

В ході аналізу було визначено наступні стилістичні особливості обраних для аналізу сайтів. Прикметною рисою є те, що три сайти із п'яти обраних для розгляду, демонструють слідування традиційному шаблону сайтів такого типу. Сайти EdEra (рис. 1), Prometheus (рис. 2), Beehiveor (рис. 3) мають подібну модульну сітку, традиційне розташування кнопок навігації, еkleктичний стиль оформлення.

Певні технічні відмінності простежуються в рішенні сайту ВУМ (рис. 4), але за стилістикою він може бути віднесений до групи трьох вже зазначених сайтів. Переважно для його рішення застосовується рисований стиль. Традиційна система навігації спрощує користування сайтом і дозволяє зосередити увагу відвідувача на змістовному наповненні ресурсу. В ході аналізу було виявлено, що перелічені сайти розраховані на різні вікові групи населення, різні соціальні прошарки тож, вірогідно, цим пояснюється особливість їх художнього рішення.

Помітно відрізняється від зазначених сайтів ресурс WiseCow (рис. 5). Вочевидь, його цільовою аудиторією є діти середнього та старшого шкільного віку, а також молодь. Тож сайт вирішено у постмодерній естетиці (рис. 6). За допомогою прийому колажу, міксування фото- та рисованих зображень доволі вдало створюється єдиний стиль сайту, який доповнюється використанням сучасних технологій, таких як флеш-анімація, тощо. Цілісність стилю й інший тип модульної сітки вирізняє цей сайт від наведених вище, не менш потужних ресурсів, які через свою одноманітність погано запам'ятовуються та, як наслідок, меншою є вірогідність повернення до означених ресурсів. Слід зазначити, що сайт WiseCow справляє монолітне враження ще й через його більш зрозуміле, звужене на гуманітаристиці, спрямування. В перспективі його цікаво порівняти з російським освітнім ресурсом Arzamas, оскільки обидва проекти мають гуманітарний напрям і головний інструмент навчання у них – формат відеолекторію.

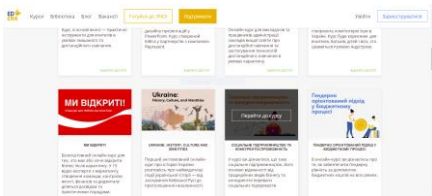

Рис.1. Скріншот сторінки сайту
<https://www.ed-era.com/>

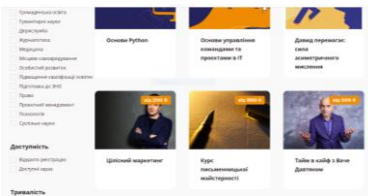

Рис.2. Скріншот сторінки сайту
<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

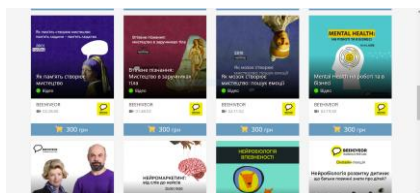

Рис. 3. Скріншот сторінки сайту
<https://training.academy/uk/beehiveor.>

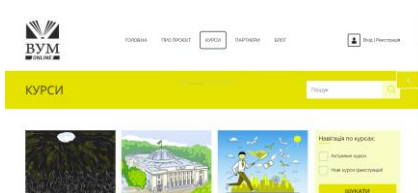

Рис. 4. Скріншот сторінки сайту
<https://vumonline.ua/courses/>

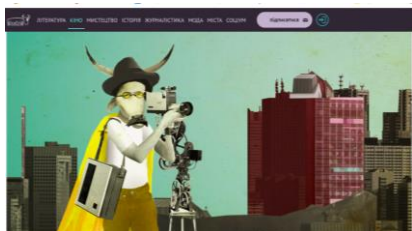

Рис. 5. Скріншот сторінки сайту
<https://wisecow.com.ua/about-us.html>

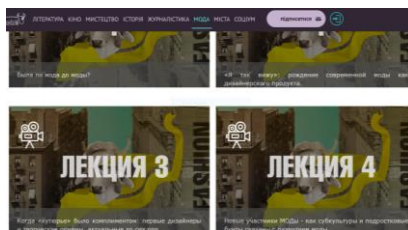

Рис. 6. Скріншот сторінки сайту
<https://wisecow.com.ua/about-us.html>

ВИСНОВКИ

Стилістичний аналіз п'яти значних українських освітніх сайтів дозволив виявити їх типологічні особливості. Можна виділити два типи рішення сайтів: шаблонний, виконаний в еkleктичній стилістиці, орієнтований на різні вікові та соціальні групи населення і креативний, унікальний тип, слідування якому дозволяє створити чіткий привабливий візуальний образ культури, до вивчення якої і має мотивувати рішення сайту. Відповідно, другий тип

проекування, на нашу думку, є більш перспективним і прогресивним. Подальші дослідження планується проводити у напрямку залучення до аналізу інших українських освітніх ресурсів, порівнянні їх з міжнародним досвідом з метою вироблення оптимальної моделі розвитку вітчизняного освітнього веб-дизайну.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сапожников И.Е. Особенности дизайна образовательных порталов // *Дизайн-ревью*. 2011 №. 1. URL: <http://design-review.net/index.php?show=about> (Дата звернення 11.09.2020).
2. Wroblewski L. Communicating with visual hierarchy // Conference, March, 2008. URL: http://static.lukew.com/pageheirarchy_lukew_03192008.pdf (Дата звернення: 20.03.2021).
3. Бородаев Д. В. *Веб-сайт як об'єкт графічного дизайну*: дис. ... канд. мистецтвознавства: 05.01.03. Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків, 2004.
4. Müller B., Rausch F. Menus, Metaphors and Materials: Milestones of User Interface Design. Jun 24, 2020 // Modus. URL: <https://medium.com/@borism/menus-metaphors-and-materials-milestones-of-user-interface-design-f3f75481c46c> (Дата звернення: 15.03.2021)
5. Фирсова Э.В., Смирнова Е.А. Классификация стилей в web-дизайне. *Современные наукоемкие технологии*. 2014. № 5-1. С. 93-94. URL: <http://www.top-technologies.ru/ru/article/view?id=33724> (дата обращения: 20.03.2021).

KURTSEVA OLENA

TYPOLOGY OF EDUCATIONAL WEBSITES

There are the results of the research given that concern educational websites as objects of web design. The stylistic and technological features of the Ukrainian educational resources selected for the study are evaluated, namely EdEra, Prometheus, Beehiveor, WiseCow and VUM. It shows how the features of the artistic solution are related to the functional tasks of the websites. A typology of educational websites emerged as the result of the current study.

Keywords: *educational website, digital learning, distance education, style, reception, technology, web design.*